

Bornholmer Tidende

Oktober - November - December 2018

OKTOBER

Til familie og venner!

Træpillerne

Vi køber 4 paller 2 gange årligt, 7680 kilogram, som jeg slæber ind i stalden, gerne marts og oktober efter sneen og før sneen. Men det er ikke det værste: 2017 kostede de 7.196 kr og så 7.280 kr. 2018 kostede de 8.780 kr og så 9.580 kr. En stigning på 3.884 kr på 1 år.

Sletten

Græsset blev slået første gang før tørken. Men i oktober var sletten endnu engang klar til at blive høstet. Så trods tørken blev der i alt 26 baller mod 20 de foregående år.

Oktober er plantetid

Hønsene står med hovederne nede i de huller Vibe laver til planterne, for der er gode sager!

Hvem slår haren ihjel?

Vibe så katten gøre det. Den åndsvage kat tager ikke rotter, som kan sidde ved siden af katten, som bare glør på. Den spiser ikke råt kød, kun Whiskas.

Sommertid slut, skift til normaltid 28. oktober

I gamle dage var butikker, fabrikker, skoler mm. afhængig af sollys. I dag er virksomheder og butikker uden vinduer. Folk, der bruger computere ruller ned osv.

For at møde tidligere om sommeren, behøver man heller ikke at stille om på urene, vel? Men tror i man kan afskaffe sommertiden i det dyre pedantiske, langsommelige, bureaukratisk og ineffektive EU?

Klokken er 12 når solen står højest over Gudhjem, ½ time senere står den over Esbjerg.

Vi blinker til svenskerne

Den første søndag i november, er der bornholmere og skåninger som kører ud til vandet og blinker med forlygterne til hinanden over østersøen. Samtidigt skruer det 145 årige Hammerfyrtårn op for lysstyrken.

Det er en fejring af lyset i en mørketid i det sydøstre Skåne, hvor der bliver tændt fakler og bål. Og på Hammerknuden sender Hammerfyret altså lyset tilbage. Hammerfyret, som 83 årige Else besteg her i sommer. OK, Mogens og jeg har også slæbt os op engang: Vild panik, for Ketty kunne ikke finde sin Mogens.

<http://osterlenlyser.se/>

Elstar

Vilde æbler

Æblerne i november

Elstar æbler er søde, sprøde, fulde af C-vitamin. Vibe købte 3 træer af slagsen for 2 år siden i Netto. Der er lavet en del æblekager, og jeg overvejer at sætte nogle kasser med æbler ind i den kolde stald, men så kommer der nok nogle små gnavere og tager en bid af hvert eneste æble!

Sød frugt, der falder til jorden, bliver fjernet af de små skraldemænd som rotter, mus og fugle. Men de grønne æbler i billedet til højre, er der ingen, der spiser. De er sure, dem må jeg skovle op i trillebørene og køre på kompostbunken. Men om foråret er det så smukt med hvide/lyserøde blomster.

Julemesse i Nordlandshallen

Jeg fik en snak med Finn, der ejer Bornholms Agro & Ventilationsservice (har et grisehovede som logo). Han installerer luft til vand varmepumper i Rusker, hvor han er født og opvokset. De dyreste fra Vølund, selvfølgelig. De er ligeså store som vore 1200 liters olietank, der kan varmepumpen passende stå, når Jørgen fra Kæregården har hentet den. Han har betalt 400 kr for den.

Da Keld og Hilda begyndte at synge julesange, ville Vibe ud og det kunne ikke gå stærkt nok. Forinden havde et par politikere talt om, hvad man vil gøre ved det elendige firma fra Aarhus, som har fået færgedriften til Bornholm de næste 12 år. Millionbøder er på vej til Mols.

NOVEMBER

Sangaften

Vi var 60 til sangaften hos FDF, som sogneforeningen ønsker at støtte. Siden sidst havde man filset de røde mursten grå. Tåbeligt, mursten er vedligeholdelsesfrie!

For nogle år siden blev der lavet en rampe op til indgangen så kørestolsbruger kunne komme ind. Der er dog ingen i rullestol, som har valgt at blive spejder. Men det er et lovkrav.

Ude på vejen var gadebelysningen skiftet til LED-lamper. Første gang vi prøvede de nye lamper var i Hasle. De tænder foran en og slukker bagved en. Gad vide, hvordan det er at bo i et hus op til den slags?

Vibe får sig en smøg og en snak. Det sner.

Menuen var flæskesteg og risalamande.

Musikken kom fra Martin og Jan.

Mikael fra Brødløsegård deler mandelgaverne ud.

Ny lille mis

Da det blev koldt, flyttede en lille mis ind i hønsehuset og beslaglagede en redekasse. Det er hønsene ikke tilfredse med. Nu lægger hønsene æg alle mulige andre steder, fx i carporten og hvor der ellers er læ.

350 årsdagen

8. december 1658 blev Bornholm befriet fra svenskerne. Den svenske kommandant Printzensköld blev skudt. Frihedskæmperne Povl Anker, Jens Kofoed og Peder Olsen, kom fra Hasle/Rutsker. Befrielsen blev markeret med taler på Hasle Torv, foredrag, musik i kirken og fællesspisning.

Det er altså ikke pga mig, at der flages på denne dag i Hasle.

Så er der lige jyderne

Molslinien, som har overtaget færgedriften, havde sat en jydepige til at indtale det der skal siges over højtaleranlægget. På jysk. Nu har Molslinien under pres sat en bornholmer til at sige, det der skal siges!

På min fødselsdag sejlede hurtigfærgen heller ikke.

Nye åbningstider

Næsten alle forretninger skifter jævnlige åbningstider og de mest skæve tider forekommer, som man aldrig kan huske. Fx åbner en 7.51.

Nedenfor er det Pederske Brugs (=Peders Kirke) som meddeler, at de skifter åbningstider. Det er sjældent at man ser det bornholmske sprog på tryk, men det tales meget. Sygeplejerskerne, som fik deres uddannelse her på øen, taler bornholmsk. A

PÆRSKER BRØGGS

- de e våss me di ajnjelens åvnijnstider å di bårrijnhålmske várarna

Såmma saja a dær fijnes tre slaws mæjnjeske: di goe, di one å så dåmm frå Pærsker. Åm de e ræjtit e kantro ønte nømt å swåra på, men sånt e'd a vi i Pærsker Brøgg's e ed grån ajnjelens. Vi e kjända bådde her te lans å andrastå får våra sjæwa åvnijnstider, å vi gå vældia åp i di goe lokåle várarna. Hela såmmarijn hojlja vi dærfår Bårrijnhålmaradá vår turister å bårrijnhålmarå få lajlighed te å småga en sjasska bårrijnhålmska vårer. Va'd ønte får våra många frivillia som stæjlja åp øgga ætte øgga hadde ded ønte kujnjad låd saj gjarra.

Brøgg'sen liggjer vår hon hår liggjed sijn 1901, mæn dærfår hitta vi livæl ømmer på nåd nyt, å snart få vi Bårrijnhålms fåsta Gjen'Brøgg's.

I Pærsker Brøgg's e ajlje vælkåmna 365 då åm åred – bårrijnhålmarå, fòrda å turister!

Ny vandmåler

Vi fik en ny vandmåler, der kan fjernaflæses. Den sidder nu på hovedet og er med LCD display. Forøvrigt en ting mit firma opfandt, de solgte straks patentet, da de ikke kunne se mulighederne...

Den ny måler er svær at læse med gråt i gråt. Men det værste er, at den indeholder et batteri, der skal skiftes efter 3-4 år. Der skal altså mænd ud i deres store varebiler for at skifte batterier 21.000 steder på Bornholm. Jeg ville gerne have ordren på 21.000 batterier og købe den for 5 øre i Kina og sælge dem for 100 kr stykket!

Nu har jeg fået et brev med PostMord, at jeg skal aflæse deres fjernaflæste måler per 31/12 og taste resultatet ind på deres hjemmeside. Hvad?

Elmåleren

Med den solrige sommer, ville jeg gerne snart have en opgørelse over egenproduceret og købt elektricitet. Førrige gang kom opgørelsen med 2 års forsinkelse. EDB-proplemer.

Midvinter

Midt på vinteren står solen op til venstre for Kirken og går ned til højre for kirken. Før man opfandt Øst og Vest, brugte man jo Venstre og Højre.

Flot syn, når solen går ned bag kirken

Solcellerne bliver dækket med sne

Med et lille drys sne, stopper solcellerne med at producere elektricitet. Så fejer jeg dem og går ind i stalden med kosten. Når jeg så kommer ud af stalden igen...

Slut med skriveriet for 2018
Nu skal vi jule!